

Västlänken förändrade deras liv

Del 7: Den demokratiska fullmäktigeledamoten

Så var den då beslutad igen, för vilken gång i ordningen kan man undra, Västlänken. Politikerna var glada. Tjänstemännen på Trafikverket var glada. Entreprenörerna var glada. Journalisterna var glada.

Men alla var inte glada.

Maria var ledamot i kommunfullmäktige. Hon representerade Det Ena Stora Partiet. Det fanns en fråga som bekymrade henne väldigt mycket, och det gällde just Västlänken. Trafikverket hade fastställt att Västlänken skulle byggas. Under år 2016 hade ett mycket stort antal överklaganden lämnats till regeringen, och samtidigt hade även ärendets behandling hos Mark- och Miljödomstolen lett till överklaganden. Detta bekymrade inte fullmäktigegruppen för Det Ena Stora Partiet. Man resonerade som så att det alltid fanns en grupp motsträviga rättshaverister som inte ville ha någon utveckling, och även tusen överklaganden var ett litet tal i en så stor stad som Göteborg. Regeringen skulle avfärda alltihop. Och när det gällde Mark- och miljödomstolen var det mest en formsak eftersom Länsstyrelsen hade sagt ja, det hade kommunalrådet själv sagt.

Men det som bekymrade Maria var alla dessa mail om Västlänken som kom från medborgarna. I början hade hon slängt dem alla, så som man kommit överens om i fullmäktigegruppen. Men till slut kunde hon inte låta bli att läsa, så där i hemlighet. Hon anade ett annalkande vulkanutbrott här.

Till slut hade hon kommit fram till att Västlänken var ett katastrofalt projekt. Det skulle innebära stora skador på natur- och kulturmiljön, leda till sättningar som skulle kräva att många byggnader behövde repareras eller rivas och ersättas, och ge köer och besvär under minst tio års byggtid. Och till råga på allt merkostnader som inte hade någon finansiering. Hon hade läst medfinansieringsavtalet. Bidraget från medfinansierarna, som bestod av Göteborgs stad, Västra Götalandsregionen och Region Halland, skulle räknas upp kontinuerligt enligt den obefintliga inflationen, medan kostnaderna ökade med det så kallade järnvägsindex som var mycket högre än inflationen. Det var lätt att inse, tänkte Maria, att gapet mellan kostnaderna och finansieringen skulle öka med många miljarder redan om man skulle hålla budget. Ännu värre skulle det bli med alla väntade och oväntade merkostnader. Och det, insåg Maria, betydde skattehöjningar för kommunen, regionen och bilisterna i form av trängselskatt. Det skulle bli ohållbart.

Och det allra värsta: Maria hade insett att Västlänken skulle göra det sämre för resenärerna. Minst hälften av tågpendlarna skulle tvingas ta ett tidigare tåg på morgonen och/eller ett senare tåg hem på kvällen, medan bara några få procent skulle få verklig nytta i form av att kunna ta ett senare tåg på morgonen eller ett tidigare tåg hem på kvällen. Det skulle ge regionförminskning, och fler skulle ta bilen istället för tåget. Det måste finnas massor av sätt att göra kollektivtrafiken bättre till lägre kostnad för skattebetalarna. Och det var väl ändå det som det gick ut på – att bygga hållbara transportlösningar för miljöns skull så effektivt som möjligt.

Maria hade börjat ana att enigheten om Västlänkens förträfflighet inte längre var kompakt bland fullmäktiges ledamöter. Hon förstod det av minspel, undvikande svar, uttryck som ”jag är så trött på denna fråga”, ”kom inte med det igen”, ”ett helvete men ett helvete som vi måste ta oss igenom” och många andra signaler. Och hon insåg ju, att om 57 procent av medborgarna röstat nej till trängselskatt och dessa säkerligen var emot Västlänken, så måste ju en stor andel av fullmäktigeledamöterna vara emot Västlänken. Annars var ledamöterna helt enkelt inte representativa för väljarna. Och om det var så, så var det ju inte bra. Inte alls bra. Inte om den demokratiska övertygelsen var större än viljan till makt. Och så var det för Maria.

Detta fick Maria att ligga vaken om nätterna. Hennes partikollegor var inte bekymrade. Men det tyckte hon att de borde vara. Om de inte insåg att Västlänken var ett katastrofprojekt för staden, så borde de åtminstone inse att Makten var hotad. Nu, hösten 2017 med ett år kvar till valet, hade en undersökning visat att 82 procent av göteborgarna var motståndare till Västlänken. Och nu började den kommunalpolitiska kartan bli mer komplicerad. Det Nya Kommunala Kärnfrågepartiet som var emot Västlänken planerade för ett valdeltagande, och Det Frånvarande Rikspartiet hade bestämt sig för att driva frågan om att ompröva Västlänken. Samtidigt fanns redan två fullmäktigepartier som var emot Västlänken.

Maria insåg vad detta betydde. Hon hade räknat på sin kammare och funnit det fullt tänkbart att Det Nya Kommunala Kärnfrågepartiet mycket väl kunde ta 20 procent i valet och att Det Frånvarande Rikspartiet kunde ta lika mycket. Om inte detta skulle räcka för att leda till ett stopp för Västlänken så skulle det i alla fall innebära stora mandatförluster, inte minst för Marias parti.

Men Maria hade fått en idé. Hon hade tänkt framåt. Om det nu var så att många av fullmäktigeledamöterna var emot Västlänken, så... Så denna eftermiddag hade hon avtalat ett möte med Det Ena Stora Partiets ordförande.

”Jag har en idé”, började hon när hon slagit sig ner på besöksstolen.

”Låt höra”, sa Det Ena Stora Partiets ordförande bakom det stora välpolerade skrivbordet.

”Om ett år är det val. Mycket tyder på att Det Nya Kommunala Kärnfrågepartiet och Det Frånvarande Rikspartiet kommer att gå fram starkt. Och detta främst beroende på en enda fråga. Västlänken.”

”Västlänken är beslutad. Varför tar du upp den frågan?”

”Du vet ju vad det står i medfinansieringsvtalet. ’Ändringar och tillägg till detta avtal ska, för att vara bindande, vara skriftligen avfattade och undertecknade av Parterna.’ Det finns ingen naturlag som säger att man inte kan ändra ett beslut.”

”Det kommer inte på fråga, och det vet du.”

”Men tänk om de nya partierna får till exempel 40 procent av väljarna och de andra motståndspartierna också går fram? Är Västlänken viktigare än makten? Du såg väl undersökningen som visar att 82 procent är emot Västlänken?”

”Vi kör det gamla vanliga. Du vet ju att om man säger Vård, skola, omsorg så återgår fåren till hagen.”

”Jag tänkte så här. Det måste ju finnas ledamöter i vår fullmäktige-grupp som är emot Västlänken. Detta är ju en samvetsfråga. Vi... eh... jag menar... de som inbillar sig att Västlänken blir katastrof för stan mår inte bra, helt enkelt. Ärligt talat... jag mår inte bra.”

Maria flackade med blicken. Det Ena Stora Partiets ordförande granskade henne med kall blick.

”Så jag tänkte så här”, fortsatte Maria nervöst. ”I valet går vi ut med två listor. Den ena heter Det Ena Stora Partiet för Västlänken. Och den andra heter Det Ena Stora Partiet mot Västlänken. Och... och jag vill stå på listan som är emot Västlänken.”

Det Ena Stora Partiets ordförande blev röd i ansiktet.

”UT HÄRIFRÅN!!!” röt hen.

Maria tog sig mot dörren och fick den nästan i ansiktet när Det Ena Stora Partiets vice ordförande kom farande in genom den.

”Har ni hört!” ropade hen. ”Det Andra Stora Partiet ska gå ut med två listor i valet! Den ena heter Det Andra Stora Partiet för Västlänken, och det andra... här ska ni höra...”

Vice ordföranden gjorde en spänningshöjande konstupaus och fortsatte:

”... den andra listan ska heta Det Andra Stora Partiet mot Västlänken! Fattar ni vad det betyder?”

”FY FÖR I HELVETE!!!” vrålade Det Ena Stora Partiets ordförande. ”Då måste vi göra på samma sätt! Annars förlorar vi massor av mandat!”

Det Ena Stora Partiets ordförande for upp ur stolen och gick fram till fönstret. På andra sidan av Gustav Adolfs torg såg hen hur de griniga gubbarna och gummorna i sina orange västar delade ut broschyrer om Västlänkens skadlighet. De hade stått där i flera år nu. Ordföranden hade konsekvent undvikit att ta del av detta material. Det kunde vara demoraliserande.

”Folk har ingen partiloyalitet nu för tiden”, sa hen. ”Förr var det så enkelt. Arbetare röstade på sossarna, utom arga arbetare som röstade på kommunisterna. Storbönder, företagare och statskyrkans präster röstade på högern. Småbönderna röstade på centern. Lärare, nykterister och frikyrkliga röstade på folkpartiet. Men nu...”

”Folk känner ingen tacksamhet nu för tiden”, sa vice ordföranden.

Ordföranden tog sig samman.

”Okej, vi gör så här. Vi går också ut med två listor. Här gäller det att rädda vad som räddas kan.”

”Då föreslår jag att vi gör så här”, sa vice ordföranden till ordföranden. ”Om du står överst på listan för Västlänken så står jag överst på listan mot Västlänken.”

MrG

Källor:

http://wiki.stoppavastlanken.nu/lib/exe/fetch.php?media=dokument:medfinansieringsavtalet_2010-04-01.pdf

© Gunnar Lindgren

gunnar@artibus.se

0708-840311